

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cl. Viri Valerii Andreae Desselii In Academia Lovaniensi
Professoris Regii Erotemata Juris Canonici**

Andreas, Valerius

Coloniae, 1697

Synopsis Juris Canonici Per Erotemata, Digesti & Enucleati, Juxta ordinem
Librorum & Titulorum qui in Decretalibus Gregorii P. IX. Proemium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62934](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62934)

SYNOPSIS
JURIS
CANONICI

Per
EROTEMATA,
DIGESTI & ENUCLEATI,
Juxta ordinem Librorum & Titulorum
qui in Decretalibus GRE-
GORII P. IX.

PROEMIUM.

De Auctoribus, Auctoritate &
ordine Librorum Juris
Canonici.

*Quid est IUS CANONICUM,
& unde dictum?*

IUS CANONICUM est, quod ci-
vium actiones ad finem æternæ beati-
tudinis dirigit. Hæc enim est cau-
sa finalis hujus Juris, salus nimirum a-
nimarum, seu vita talis, quam sequa-
tur beatitudo. Dicitur à Græco *Kanon*.
Latine Regula, vel quod regat, vel quod
normam rectè vivendi præbeat, vel
quod distortum parvumque corrigat. *c. 2. & 3. dist. 3.*
A *ius*

2 PROOEMIUM.

*Ius hoc seu Corpus Iuris Canonici quibus
constat membris ac libris?*

Decreto Gratiani, Epistolis Decreta-
libus Gregorii IX. P. M. Sexto Decreta-
lium Bonifacii VIII. Clementinis & Ex-
travagantibus tum Joannes XXI. tum
Communibus.

DECRETUM auctorem & collecto-
rem habet GRATIANUM^o, Mona-
chum Benedictinum, circa annum
Dom. 1150. post Isidorum Hispale-
sem, sub anno 600. Burchardum Wor-
mariensem & Ivonem Carnotensem,
quod veluti prima Juris Pontificii ex-
bet lineamenta, ex Canonibus Aposto-
lorum, ex Synodorum seu Concilio-
rum, generalium & particularium statu-
tis, ex antiquorum Ecclesie Patrum
placitis & sententiis, ac denique ex
Pontificum quorundam Constitutioni-
bus, collectum, atque ab Eugenio III.
Pont. approbatum, qui & Gynasiis
publicis illud legendum concessit, ut est
in Vita Gratiani ac postremo auctori-
tate Gregorii XIII. recognitum. Hu-
jus tres sunt partes. Prima continet
Distinctiones c. l. quarum xx. prioribus
agitur de jure in genere, reliquis vero de
personis Ecclesiasticis sive Ecclesie mi-
nistris.

nistris, Secunda complectitur *Causas* xxxvi. in qua varia tractatus *Quaestiones*, ad formam & materiam iudiciorum pertinentes: cui post *Causam* xxxiii. quæst. 3. insertus est tractatus de *Pœnitentia*, constans *Distinctionibus* vii. Tertia materiam *Consecrationis* quinque *Distinctionibus* declarat.

DECRETALIU^M Epistolarum GREGORII IX. P. M. compilatio facta est auspiciis & auctoritate ejusdem Pont. per *Raymundum de Ponnaforti*, Hispanum, ex Ordine Prædicat. S. R. E. Pœnitentiarium & Capellanum Pontificis, ex variis tum ejusdem, tum aliorum Pontificum Epistolis, Constitutionibus ac Conciliis, jam inde ab Alexandro III. usque ad Gregorium. Idque ad eum ferè modum, & ex eadem causa, quam habuit Justinianus Imp. componendi *Codicis* sui, ut scilicet prædecessorum suorum Constitutiones & Decretales Epistolas confusas antea ac sæpè discordantes in ordinem concordiamque redigeret. Et hæc est nova ac nona Decretalium compilatio, post *primam* collectionem Bernardi Papiensis: *secundam* Joannis Gallensis, ex Gilliberti Abbatis Alani Episc. Antisiodorensis collectionibus, nunquam publicè probatis: *tertiam*

tiam Petri Beneventani, jussu Innocentii III. Pont. reprobata compilatione Bernardi Archidiaconi Compostellani, Romæ degentis (unde & Romana dicta) cum ea in quibusdam Curia Romana displiceret; quartam jussu ejusdem Innoc. Pont. quintam Honorii III. Pont. ac postremò sextam Gregorii IX. si quidem compilationes spectes publicè probatas, nonam verò, si universas: quæ omnes per hanc Gregorianam prorsus

Vid. Boet. abrogatæ fuerunt. * Constat ea libris V. *Ep. de* in quibus ipsa juris Pontificii materia *jure sacro lib. 2.* ad res forentes accommodatissimè exponitur: ac primo libro agitur de Personis, penes quas est jurisdictio aliqua, denique judiciorum præparatoriis. II. *Et seqq.* De ordine judiciorum. III. De rebus Ecclesiasticis, quæ in iudicium venire solent IV. De sponsalibus & matrimonio. *Antiq. collect.* V. De criminibus. Quæ de re vulgaris *Decret.* est versiculus. *Ant.* *August.*

*Judicium, Clerus, Sponsalia,
Crimen.*

Ideò verò hi libri dicuntur *Extra*, & ita quoque citari solent, vel expresso hoc nomine *Ext.* vel litera E quia continent Constitutiones, quæ post Decretum sive Corpus Canonicum Gratiani

ta

edita fuerunt; **SEXTUS** Decretalium à **BONIFACIO VIII.** in Concilio Lugdunen-
si ex Decretalibus Epistolis seu Consti-
tutionibus posteriorum Pontificum, qui
qui Gregorium sunt secuti, collectus,
multis insuper ejusdem Bonifacii inser-
tis, quibus quædam in volumen Grego-
rii IX. relata corriguntur, quædam et-
iam illis adduntur. Et idco appellatur
Sextus Decretalium quia veluti sextus li-
ber ad quinque Decretalium à Gregorio
IX. editos accessit, constans alioqui et-
iam libris V.

CLEMENTINÆ, ita dictæ, quia
nullas alias continent Constitutiones
præter eas, quæ sunt **CLEMENTIS V.**
in Concilio Viennensi editæ, & simi-
liter eodem ordine dispositæ. Ut &
EXTRAVAGANTES JOANNIS XXI. &
quas **COMMUNES** vocant, ita appella-
tæ sunt, quasi quæ extra Gregorii
IX. & Bonifacii VIII. De-
cretales vagentur.

